

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้

เครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร ประมวลการสอน และแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ใช้เป็นแบบเรียนได้ทุกเล่ม¹ อย่างละเอียด ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนงานเขียนอื่น ๆ ที่กล่าวถึงลักษณะของแบบเรียนที่ดี เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกแบบเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับครูและนักเรียน

1.1. แบบสอบถามครู เป็นแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) แบบประเมินค่า (Rating Scale) และแบบตอบเสรี (Open - end) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

ภาค 1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบเรียน

¹กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการกำหนดแบบเรียนสำหรับใช้ในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2517 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2517), หน้า 26 - 27.

ภาค 2. เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนแต่ละเล่ม โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม
2. ความสอดคล้องของแบบเรียนกับหลักสูตร
3. ความสอดคล้องของแบบเรียนกับหลักการเรียนการสอน และจิตวิทยาการเรียนรู้

ภาค 3. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบเรียนโดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ความยาก - ง่าย
2. สาระความรู้
3. สาระความรู้ที่ปฏิบัติ
4. ความถูกต้องของเนื้อหา

1.2 แบบสอบถามนักเรียน เป็นแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice)

แบบประเมินค่า (Rating Scale) และแบบตอบเสรี (Open - end) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

ภาค 1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบเรียน

ภาค 2. เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนแต่ละเล่ม โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. คุณภาพในการจัดทำรูปเล่ม
2. ความสอดคล้องของแบบเรียนกับหลักการเรียนการสอน และจิตวิทยาการเรียนรู้

ภาค 3. เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบเรียน โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. ความยากง่าย
2. สาระความรู้
3. สาระคุณพิสัย
4. ความถูกต้องของเนื้อหา

2. การทดลองแบบสอบถาม (try - out) ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย 5 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 10 คน ในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีและรัดกุมยิ่งขึ้น

ตัวอย่างประชากร

1. กำหนดโรงเรียนที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวน 15 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล 8 แห่ง และโรงเรียนราษฎร์ 7 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร

2. การสุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากโดยแบ่งรายชื่อโรงเรียนออกเป็น 2 พวก คือ โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ รายชื่อโรงเรียนซึ่งได้รับเป็นตัวอย่างประชากรมีดังนี้คือ

โรงเรียนรัฐบาล 8 แห่งคือ

1. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
2. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
3. โรงเรียนศรีอยุธยา
4. โรงเรียนวิคตอริยาราม
5. โรงเรียนวิคราชาธิวาส
6. โรงเรียนวิคตอริยาราม
7. โรงเรียนทอวัง
8. โรงเรียนเทเวศร์วิทยาคม

โรงเรียนราษฎร์ 7 แห่ง คือ

1. โรงเรียนราชินี
2. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
3. โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย
4. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
5. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
6. โรงเรียนอานวยศิลป์
7. โรงเรียนเซนต์จอห์น

ตัวอย่างประชากรที่เป็นครู ผู้วิจัยใช้ครูที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างทุกคน เป็นจำนวนครูทั้งหมด 19 คน

ตัวอย่างประชากรนักเรียน ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนทั้ง 15 แห่ง ตั้งกล่าว แห่งละ 20 คน รวมนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร 300 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ โดยการไปส่งและไปรับด้วยตนเองทุกโรงเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามของครูได้รับคืนมา 18 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 94.74 และแบบสอบถามของนักเรียนได้รับคืนมา 296 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 98.67

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละรายการแล้วคิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและอธิบายประกอบ
2. หาค่าเฉลี่ยของคำตอบจากข้อมูลแบบประเมินค่า (Rating Scale)

โดยกำหนดค่าคะแนน (Weight) ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของ ไลเคิร์ต (Likert)¹ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ดีมาก	ให้คะแนน 5
ดี	ให้คะแนน 4
ปานกลาง	ให้คะแนน 3
ควรแก้ไข	ให้คะแนน 2
ไม่มี (ดี) เลย	ให้คะแนน 1

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร²

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

3. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของน้ำหนักคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ จากสูตร³

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

ศูนย์วิทยพัชกร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹John W. Best, Research in Education, 2d. ed. (New Jersey: Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1970), p. 175

²ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 3. (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 40.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.